

MAURICE WYCKAERT (1923-1996)

Wyckaert is een van de belangrijkste figuren van de Belgische na-oorlogse kunst. Hij was verwant met de *Cobra* beweging, en vooral bevriend met Asger Jorn die hem artistiek beïnvloedde. Zijn betrokkenheid bij verschillende kunstzinnig-politieke bewegingen zoals het *Internationale Situationisme* toont zijn idealistische kant binnen het artistieke veld van zijn tijd.

De Brusselse kunstenaar volgde zijn opleiding aan de Académie de Bruxelles en in het Vrije Atelier van Sint-Lambrechts-Woluwe. In die tijd was hij zeer geïnteresseerd in het werk van James Ensor en William Turner wegens hun spel met licht en kleur. Hij startte zijn carrière met het schilderen van landschappen die sterk beïnvloed zijn door het Vlaams Expressionisme. Pas vanaf 1955 begon hij zijn omgeving te vertalen naar abstracte doeken, gemarkeerd door een geharenexpansie die geïnspireerd was door de Oosterse kalligrafie en waarbij kleur een centrale rol speelt.

Maurice Wyckaert, *Klein labrynth*, 1971

In het werk *Klein Labrynt* (1971) is een overvloed aan levendige kleuren aanwezig, waarvan de energieke definitie een overvloedige flora oproept. Dit schilderij toont eveneens aan hoe dichtbij hij bij kunstenaars van de *Cobra* beweging stond, zoals Pierre Alechinsky.

DE GESTUELE EN LYRISCHE SCHILDERKUNST

Traditioneel plaatst men de geometrische tegenover de lyrische abstractie, omdat deze laatste neigt naar een directe expressie van de emotie van de kunstenaar. Sommigen zien W. Kandinski en J. Miro als voorlopers van deze beweging, maar pas in 1947 verscheen de term voor het eerst ter gelegenheid van de expo *L'Imaginaire* in Parijs. Meerdere artistieke strekkingen kunnen hiermee verwant zijn, zoals o.m. de gestuele schilderkunst (action painting) in de USA, tachisme in Frankrijk, die voorrang geeft aan de fysieke actie van het schilderen: men giet, men smijt de kleur, men voert spontane gebaren uit en de compositie ontstaat uit de intuïtie van de kunstenaar.

De Belgische kunstenaars die we hier voorstellen, gaan zich uitien in een lyrische abstractie die vaak doortrongen is van plaatselijke invloeden zoals het Vlaams expressionisme of het surrealisme.

JAN SAVERYS (1924-2017)

Vlaamse kunstenaar, geboren te

Deinze. Vanaf zeer jonge leeftijd was hij sterk beïnvloed door de expressionistische kunst dankzij zijn vader die deel uitmaakte van de kring Leieschilders. Nochtans ontwikkelde de schilder al snel zijn eigen picturale voorkeuren tijdens zijn opleiding aan de Académie van Schone Kunsten van Gent en aan de Académie de la Grande Chaumière van Parijs. Eerst gecharmeerd door

Jan Saverys, *Compositie*, 1950

het fauvisme, evolueerde zijn stijl in Parijs van expressionisme naar lyrische abstractie. Hij was actief lid van de tweede generatie Belgische abstracte kunstenaars. In 1952 was Saverys medestichter van de groep *Art Abstrait* in Brussel, naast kunstenaars als Jo Delahaut of Pol Bury. De naam zegt het al: deze groep verzamelde de jonge Belgische kunstenaars die bezig waren met geometrische of lyrische abstractie. Voor Saverys was kunst een mogelijkheid tot emotionele expressie. Volgens hem was abstracte kunst een medium dat toeliet zijn innerlijk te uiten zonder enige externe invloed. Zijn picturale stijl is spontaan, levendig en duidelijk beïnvloed door het tachisme. Het werk van Saverys dat we gekozen hebben, toont de energie van de beweging die de schilder gebruikte om al zijn gevoelens te uiten. De warme kant van de compositie is eveneens eigen aan zijn oeuvre.

GEORGE COLLIGNON (1923-2002)

Georges Collignon,
De lyrische oranje, 1958

Afkomstig van de regio Luik studeerde hij er aan de Académie des Beaux-Arts in de 40'er jaren en hij begon zijn loopbaan met figuratieve kunst. Eerst gepassioneerd door het surrealisme en het werk van Magritte, dat hij nauwgezet bestudeerde, richtte hij zich vervolgens naar de abstracte kunst. Na de oorlog was Collignon een actief lid van de meest gerenommeerde Belgische avant-garde groepen. Hij werd lid van de Jeune Peinture belge, maakte tevens deel uit van de Cobra beweging en richtte samen met Pol Bury en Léopold Plompteux de Belgische groep *Réalité-Cobra* op, die de abstracte kunst verdedigde.

In het begin werd de stijl van Collignon getypeerd door een naast elkaar plaatsnemen van levendige kleurvlakken, die het ganse oppervlak van het doek bedekten zonder echte structuur. Maar stilaan voegde hij meer en meer kleurvlakken toe en gebogen lijnen die over het hele doek gaan. Zo creëert hij

'topografische' schilderijen, die geïnspireerd lijken door zichten vanuit de lucht.

De lyrische oranje (1958) is een prototype van deze 'topografische' stijl: over quasi pointillistische kleurvlakken zijn sterke oranje lijnen getrokken, die een vast en energiek karakter geven aan de compositie.

POL MARA (1920-1998)

Afkomstig van Borgerhout bij Antwerpen, studeerde hij er aan de Academie voor Schone Kunsten en aan het Nationaal Hoger Instituut van Schone Kunsten. Net zoals Collignon beoefende hij eerst het surrealisme om vervolgens te evolueren naar lyrische abstractie in de jaren '50. In 1958 was hij mede-oprichter van een van de belangrijkste avant-garde groepen in Vlaanderen, *G 58*. In die periode schilderde hij figuren in een universum van vlekken, waarbij de vlekken steeds belangrijker werden en uiteindelijk het centrale onderwerp van zijn doeken werden. Zijn abstract werk is eerder zeldzaam, want vanaf de jaren '60 verwerkte hij fotorealistische elementen in zijn schilderijen, waarmee hij zich in de lijn van de pop-art plaatste.

Pol Mara, *Nordic aanroeping*, 1958

Het schilderij *Nordic Aanroeping* is ontstaan in 1958 en toont het overwicht aan kleuren in het werk van Mara. Dit werk bestaat enkel uit gedurfde kleurcontrasten die er een energie en een heftige beweging aan toevoegen. Tevens zorgt de titel voor een mystieke toets.